

Prof. dr hab. Andrzej Szpociński

Absolwent polonistyki i socjologii Uniwersytetu Warszawskiego. Pracuje w Instytucie Studiów Politycznych PAN, był ekspert Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w latach 1989-1991 przedstawiciel Polski w CIRCLE, redaktor naukowy serii wydawniczej Współczesne społeczeństwo polskie wobec przeszłości (Scholar). Autor i redaktor wielu książek, między innymi: Przemiany obrazów przeszłości 1952-1985, (1989), Inni wśród swoich. Kultury artystyczne innych narodów w kulturze Polaków (1999) oraz ponad 100 artykułów, przede wszystkim na temat kultury artystycznej, dziedzictwa kulturowego oraz mediów (patrz wykaz wybranych publikacji) .

Obszary zainteresowań badawczych: 1. Pamięć społeczna, jej kulturowe i społeczne uwarunkowania, polityka pamięci . 2. Przemiany kultury współczesnej (przede wszystkim kultury artystycznej i kultury historycznej) ze szczególnym uwzględnieniem roli nowych mediów w tych przemianach; 3. Naród i poczucie narodowości - kulturowe uwarunkowania ich przemian.

Wykaz wybranych publikacji:

Książki:

Obraz przeszłości Polski w słuchowiskach radiowych dla młodzieży szkół podstawowych w latach 1951 –1984, Warszawa, Instytut Socjologii. UW

Inni wśród swoich. Kultury artystyczne innych narodów w kulturze Polaków, wyd. ISP PAN, Warszawa 1999

Wymiary świata kreowanego przez radio w: Wymiary świata kreowanego przez media (współautorzy: D. Gawin, M. Kempny). Warszawa 2002, wyd. ISP PAN, s. 75 - 145

Formy przeszłości a komunikacja społeczna w: Przeszłość jako przedmiot przekazu (Piotr Kwiatkowski współautor) Scholar 2006,, s.7 - 67

II wojna światowa w komunikacji społecznej, w: Między codziennością a wielką wojną (współautorzy: P. Kwiatkowski, L. Nijakowski, B. Szacka) Scholar 2010, s. 55 - 81

Redakcje prac zbiorowych

z Teresą Kostyrko, Kultura artystyczna a kompetencje kulturowe, Instytut Kultury, Warszawa 1981.

Różnorodność procesów zmian. Transformacja niejedno ma imię. ISP PAN, 2004

Redakcja merytoryczna. „Kultury Współczesnej” nr 3 z roku 2005 poświęcona nowym zjawiskom w kulturze

Wobec przeszłości; pamięć przeszłości jako element kultury współczesnej. Instytut im. Adama Mickiewicza. Warszawa 2005

Pamięć zbiorowa jako czynnik integracji i źródło konfliktów Scholar 2008

Przeszłość w dyskursie publicznym. Warszawa, Scholar ISP PAN 2013

Artykuły w książkach

P. Kwiatkowski (współautor), Badania socjologiczne nad świadomością historyczną, w: J. Maternicki (red.) Świadomość historyczna jako przedmiot badań historycznych, socjologicznych i historyczno-dydaktycznych, Warszawa 1985, s. 55 - 89

Selbstverteidigung der Kultur, w: W. Elchwede und M. Hiller (eds.) Kultur im Unbruch. Polen - Tschechlowakei - Rusland , Bremen 1992, s.74 - 94

. Patrice Lumumba: a short-lived legend, w: Patrice Lumumba entre Dieu et Diable, (P. Halen, J. Riesz eds.) L'Harmattan, Montreal 1997, s. 252-257

The National Culture and the Culture of "the Others", w: B. Balla, A. Sterblng (eds.) Ethnicity, Nation, Culture, Kramer, Hamburg, 1998, s.39 – 47

Das kollektive Gedachtnis und die Medien w: Ewa Kobylińska, Andreas. Lawaty (red.), Erinnern, Vergessen, Verdrängen. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 1998 s. 251 - 265

Tworzenie „przestrzeni historycznej” jako odpowiedź na nostalgię A. Misztalska, A. Piotrowski (red.) Obszary ładu i anomii. Konsekwencje i kierunki polskich przemian Wyd. Uniw. Łódzkiego, Łódź 2006, s. 219 - 230

Uczestnictwo w kulturze, w: T. Kostryko, M. Czerwiński: Kultura Polska w dekadzie przemian, Instytut Kultury, Warszawa 1999, s. 153 - 182

Autentyczność przeszłości jako problem kultury współczesnej w: A. Szpociński (red.) Wobec przeszłości; pamięć przeszłości jako element kultury współczesnej, s. 292 – 303, 2005

The crisis of cultural canons in postmodern society w: International Journal of Sociology, Winter 2006-7, vol36, nr 4, 80 - 96

The role of Artistic Haritage in the Process of European Integration w: Globalization, Europe and Regional Identity. 9th Baltic Conference on Intellectual Cooperation, Vilnius 2004 Wersja polska, zmieniona: Kłopoty z dziedzictwem europejskim w: S. Nowinowski, J. Pomorski, R. Stobiecki (red.) Pamięć i polityka historyczna, IPN, Łódź 2008, s. 261 – 271

L'Indulgence envers les crimes du communism,, w: Jesiewicki B., Nimis E. "Experiences et memoire". L'Harmattan, Paris 2008, ss. 252 – 260

Histoire et memoire social, w: I. Ndayawel e Nziem, E. Mudimbe-Boy (des) Images, memeorie et savoirs. Une histoire en partage avec Bogumil Koss Jesiewicki, Editions Karthala, Paris 2009, s. 223 - 231

Poles towards the Past, in: H. Best, A Wenninger (eds.) Landmark 1989. Central and Eastern European Societes Twenty Years After the System Change. Gesis. Leibniz Institute fot the Social Sciences, Berlin 2010

Il wojna światowa w badaniach socjologicznych (do roku 2009) w: (M. Andrzejewski, G. Berent i inni red.) Wybuch i konsekwencje II wojny światowej 1939 - 1989, 2010

Przeszłość w polskim dyskursie publicznym: demokracja a dyskusje o przeszłości w: B. W. Mach (red.) Jakość naszej demokracji. Społeczno-kulturowe podstawy polskiego życia publicznego. IS{ {AN, Collegium Civitas 2012 s. 1557- 181

Widowiska przeszłości. Pamięć jako wydarzenie., w : E. Hałas (red.) "Kultura jako pamięć. Nomos 2012

Polacy i Czesi wobec własnej przeszłości. Próba porównania w: E. Jurczyńska-McCluskey, P. Bałdys, K. Piątek Pamięć zbiorowa i tożsamość w Europie 2012

. Kanon historyczny, Nośniki pamięci, Przeszłość - hasła w Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci, Scholar, 2014

Artykuły w periodykach

Polish National Identity and Prospect of Accession to the European Union w: „Yearbook of Polish Foreign Policy 1998”, Warszawa 1999, s 197 - 205

Filozofia pogranicza, „Borussia” 1998, nr 16, s.24 - 30

O ważności i nieważności kultury artystycznej, w „Kultura Współczesna” 1998, nr 2 - 3, s.73 - 81

Uniwersum kultury jako kategoria badawcza, w: "Kultura współczesna" 1996 nr3-4 (11-12), s.70- 80

La seconde guerre mondiale dans les manuels scolaires en Pologne de 1950 a 1993” , w : „Alterantive 1995” nr. 37

Rozpad uniwersum kulturowego a kondycja inteligencji, w: „Kultura i Społeczeństwo” 1994, nr1, s.129 - 141.

Kanon kulturowy, w: „Kultura i Społeczeństwo” 1991, nr 2, s.47 - 56 (nieco zmodyfikowana wersja artykułu "Kanon historyczny" z roku 1982)

Changes in System of Values in Polish Radio Programmes on Historical Subjects, w: „European Journal of Communication” March 1987, s. 33 - 52 (Wersja słoweńska tegoż, tłumaczenie z angielskiego Spreminjanje vrednostnih sistemov w poljskih radijskih oddajah z zgodovnsko tematiko w: „Teorija in Praksa” (Ljubljana), 1988, nr 9 - 10), s.1356 - 1370)

Miejsca pamięci” w ujęciu Pierre’a Nory w: „Borussia” nr 29, 2003, s. 16 – 27.

Współczesna kultura historyczna w: “Kultura Współczesna” 2010, nr 1, s. 8 – 18

Od otwartej do zamkniętej formy kanony kulturowego "Kultura Współczesna"1994 nr 1 s. 40-49, przedruk w rocznicowym wydaniu tego pisma A. Gwóź, A.Zeidler-Janiszewska "Przestrzenie kultury" 2008 s. 75 - 83

Antoniny Kłoskowskiej koncepcja kultury narodowej jako źródło inspiracji w: „Kultura i Społeczeństwo” 2011 nr 2-3, s. 73 – 85

Nośniki pamięci, miejsca pamięci w:"Sensus Historiae. Studia interdyscyplinarne" vol. XVII (2014/4), s. 17 - 27

Die gesellschaftliche Funktion von Symbolen / Andrzej Szpociński ; [aus dem Poln. von Bernhard Hartmann] w: Deutsch-Polnische Erinnerungsorte : Texte zu Theorie und Praxis des sozialen Gedächtnisses. Bd. 5, Erinnerung auf Polnisch / Robert Traba, Peter Oliver Loew (Hg.).